

SOC458 tělo a tělesnost

Vyučující: Kateřina Lišková, PhD.; Eva Šlesingerová, PhD.

Kdy a kde: úterý 16-17:30 v místnosti U34

Přednáška + seminář

Ukončení: Zkouška (10 ECTS)

Konzultační hodiny:

Kateřina Lišková (čtvrtek 16-17, 353)

Eva Šlesingerová (čtvrtek 16-17, 349)

Abstrakt: Kurz provádí studující základními perspektivami, ze kterých sociální věda analyzuje téma těla a tělesnosti. Všímá si těla jako společenského a kulturního objektu a zároveň jako aktéra sociálních procesů. Na vybraná témata budeme nahlížet z pohledu sociální antropologie a feministické teorie.

Hodnocení a podmínky absolvování kursu:

60% - esej na vybrané téma, 17 000 - 20 000 znaků včetně poznámek pod čarou a literatury; výběr relevantního tématu a jeho zpracování pomocí k němu vztažených konceptů/analytických nástrojů a interpretace je ve vaší kompetenci a bude součástí hodnocení. Kriticky použijte literaturu z kurzu.

40% - zkouška (ústní)

K úspěšnému absolvování je třeba získat minimálně **60%** bodů.

Mimo bodování a jako povinné je odevzdání otázek k četbě na každou hodinu. Otázky odevzdávejte písemně - vytištěné nebo čitelně napsané - na začátku každé hodiny; je možno 2x neodevzdat. Každé další neodevzdání sníží výslednou známku o jeden stupeň.

Časový rozvrh kurzu:

1. týden (22.2.)

Organizační setkání. Úvod do tématu.

2. týden (1.3.)

Antropologie a tělo/a

Četba:

Scheper-Hughes, Nancy and Margaret M. Lock. „The Mindful Body: A Prolegomenon to Future Work in Medical Anthropology“, *Medical Anthropology Quarterly*, New Series, Vol. 1, No. 1 (Mar., 1987), pp. 6-41

3. týden (8.3.)

Disciplinace ženského těla a odpor

Četba:

Bartky, Sandra Lee. 1988. „Foucault, Femininity, and the Modernization of Patriarchal Power“. In *Feminism and Foucault. Reflections on Resistance*. Ed. by Irene Diamond and Lee Quinby. Boston: Northeastern University Press, pp. 61-86.
Bordo, Susan. 1993. „The Body and the Reproduction of Femininity“. In *Unbearable Weight*, pp. 165-184.

4. týden (15.3.)

Etnografie bez/mocných těl

Četba:

Murphy, R.F. 2001. *Umlčené tělo*. Praha: Sociologické nakladatelství. (1. a 2. část, str. 17 - 132)

5. týden (22.3.)

Ženská těla jako předmět/produkt medicíny

Četba:

Lorde, Audre. 1999. „A Burst of Light: Living with Cancer“. In *Feminist Theory and the Body*. ed. by Janet Price and Margrit Shildrick. New York: Routledge, pp. 149-152.

Sedgwick, Eve Kosofsky. 1999. „Brest Cancer: An Adventure in Applied Deconstruction“. In *Feminist Theory and the Body*. ed. by Janet Price and Margrit Shildrick. New York: Routledge, pp. 153-156.

Haraway, Donna. 1991. „The Biopolitics of Postmodern Bodies: Constitutions of Self in Immune System Discourse“. In *Simians, Cyborgs, and Women. The Reinvention of Nature*. New York: Routledge, pp. 203-230.

6. týden (29.3.)

Etnografie medicíny

Četba:

Margaret Lock, Vinh Kim Nguve. 2010. *An Anthropology of BioMedicine*. Blackwell.

Doporučená četba:

Byron Good. 1990. *Medicine, rationality, and experience: an anthropological perspective*. Cambridge University Press

7. týden (5.4.)

čtecí týden

8. týden (12.4.)

Sexualita jako objekt vědy

Četba:

Faderman, Lillian. 2002 (1981). „Sexuologové“. In *Krásnější než láska mužů. Romantické přátelství a láska mezi ženami od renesance po současnost*. Praha: One Woman Press, pp. 287-305.

Duggan, Lisa. 2000. „Doctors of Desire“ In *Sapphic Slashers. Sex, Violence, and American Modernity*. Durham and London: Duke University Press, pp. 156-179.

9. týden (19.4.)

Etnopsychiatrie/ Abnormální

Četba:

Nancy Scheper-Hughes. 2001. *Saints, Scholars, and Schizophrenics. Mental Illness in rural Ireland*. University of California Press: Berkeley.

Foucault, Michel. *Abnormal: Lectures at the Collège de France, 1974-1975*

Atwood D. Gaines. *Ethnopsychiatry: The Cultural Construction of Professional and Folk Psychiatries* (S U N Y Series in Medical Anthropology)

10. týden (26.4.)

Performativita těl

Butler, Judith. 1993. „Introduction“ to *Bodies That Matter*. New York: Routledge, pp. 1-23.

Young, Iris Marion. 2004. „Throwing Like a Girl“. In *On Female Body Experience*. New York: Oxford University Press, pp. 27-45.

11. týden (3.5.)

Biomoc, DNA, embryo

Četba:

Skinner, David. 2007.(2006). „Rasializované budoucnosti: Biologismus a měnící se politika identity“. In: *Sociální studia (Rasa)*. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, 4/2007, s.53-80. ISSN 1214-813X

Mulkay, Michael. 1997. *The Embryo Research Debate: Science and the Politics of Reproduction*. Cambridge: Cambridge University Press

12. týden (10.5.)

Sexy těla a trans-těla

Četba:

Califia, Pat. 2004. „Závisť dilda a iné falické fantázie“ In *Lesby-by. Politiky identity*. Ed. by Hanna Hacker. Bratislava: Aspekt, pp. 266-278.

Halberstam, Judith. 1994. „F2M: The Making of Female Masculinity“. In *The Lesbian Postmodern*. ed. by Laura Doan. New York: Columbia University Press, pp. 210-228.

Butler, Judith. 2004. „Undiagnosing Gender“. In *Undoing Gender*. New York: Routledge, pp. 75-101.

13. týden (17.5.)

závěrečné setkání nad tématy esejů, prezentace témat